

МЕТОДИКА УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ КАО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА

ПОЈАМ, ПРЕДМЕТ, ЦИЉ, ЗАДАЦИ И ОБЛАСТИ
ПРОУЧАВАЊА МУО

Др Данијела Радловић Чубрило, професор

МЕТОДИКА УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ КАО НАУЧНА ДИСЦИПЛИНА

- Методика упознавања околине је релативно млада, самостална научна дисциплина.
- Намењена је студентима високих школа струковних студија за образовање васпитача, студентима педагошких факултета, као и свршеним студентима – васпитачима деце предшколског узраста.
- По предмету проучавања спада у групу **педагошких наука**, јер се бави, пре свега, педагошким питањима.

ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

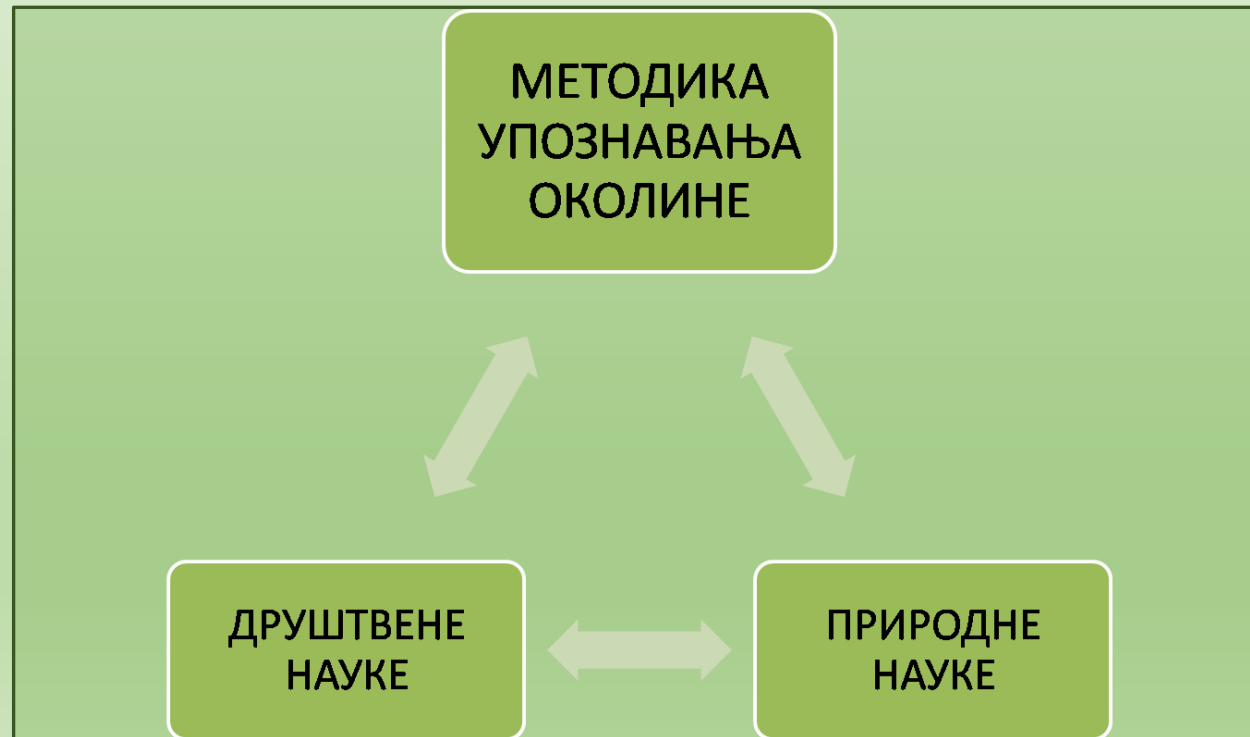
- **Појам методике упознавања околине** – Педагошка научна дисциплина која се бави истраживањем, усавршавањем и унапређивањем васпитно-образовног рада са децом предшколског узраста, у области упознавања околине.
- Проучава законитости васпитања и образовања деце предшколског узраста, помоћу садржаја о природи и друштву, у посебној организацији рада.

ПОЈАМ И ПРЕДМЕТ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

- **Предмет проучавањ методике упознавања околине** је васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста, у области упознавања околине.
- То се конкретно односи на начине упознавања деце са светом који их окружује кроз реализацију **методичких активности из упознавања околине** у предшколској установи.
- Потребно је разликовати овако дефинисан предмет проучавања од предмета проучавања предшколског детета када је у питању ова област, а који се односи на саму околину, тј. дететово окружење.

МЕТОДИКА УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ КАО ПРИРОДНА И ДРУШТВЕНА НАУКА

- Третира природне и друштвене појаве, стања и процесе због чега, иако је педагошка дисциплина, припада истовремено и природним и друштвеним наукама.

ОБЛАСТИ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

1. Природа и природне појаве
 2. Друштво и друштвене појаве
 3. Производи људске делатности
- Свака од наведених области подељена је на одређени број тематских целина.
 - Свака тематска целина садржи:
 - a) *Развојне циљеве* које би требало постићи са децом приликом обраде дате тематске целине
 - b) *Основни садржај тематске целине* који би требало да усвоји васпитач
 - c) *Могући начин представљања садржаја тематске целине* деци у предшколској установи

ОБЛАСТИ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

1. Природа и природне појаве

- ❖ Нежива природа (космос, земљиште, вода, ваздух)
- ❖ Природне појаве и процеси (кретање, топлотне појаве, магнетизам, електрицитет, светлост, звук, простор, време)
- ❖ Жива природа (биљни свет, животињски свет, човек као биолошко биће)
- ❖ Уочавање и разликовање живе од неживе природе
- ❖ Еколошко образовање и васпитање

ОБЛАСТИ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

2. Друштво и друштвене појаве

- ❖ Дете као социјално биће (дете и сопствена осећања, међусобни односи деце у групи, дете и однос према другим особама)
- ❖ Дете и друштвене појаве (социо-економске појаве, социо-културолошке појаве, законски и политички односи, културна баштина)

ОБЛАСТИ ПРОУЧАВАЊА МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

3. Производи људске делатности

- ❖ Материјали
- ❖ Технички уређаји
- ❖ Саобраћајна средства
- ❖ Грађевински објекти

ЦИЉ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

- **Циљ методике упознавања околине** је да се студенти оспособе за организацију активности из упознавања околине адекватним избором, груписањем и распоредом садржаја; избором и применом метода, облика и средстава педагошког рада.
- Примарно настојање је мотивација и оспособљавање будућих васпитача да овладају системом поступака и односа у комуникацији са децом предшколског узраста, како би подстакли дечију перцепцију, структурирање дечијих искустава и развој појмова о непосредној (природној и друштвеној) околини и улози човека у одржању и заштити те околине.

ОСНОВНИ ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ

- ИСТОРИЈСКИ задатак – проучавање развоја методике упознавања околине кроз историју
- ТЕОРИЈСКИ задатак – упознавање значаја и задатака рада са предшколском децом на упознавању природне и друштвене средине
- ПРАКТИЧНИ задатак – практично оспособљавање студента-васпитача за рад у предшколским установама
- ИСТРАЖИВАЧКИ задатак – проучавање проблема васпитачке праксе у области реализације активности из упознавања предшколске деце са околином

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА СТУДЕНТЕ – ВАСПИТАЧЕ

- Да се студенти упознају са концепцијом и значајем области упознавања околине
- Да студенти стекну довољно знања, способности и практичног искуства у реализацији задатака и садржаја из области упознавања околине кроз њихово превођење у свакодневне поступке у раду са децом предшколског узраста
- Да се студенти оспособе да самостално развијају и унапређују конкретне програме упознавања околине у складу са могућностима и потребама конкретних група деце и детета као појединца у одређеним условима рада

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА СТУДЕНТЕ – ВАСПИТАЧЕ

- Да се студенти оспособе да на основу претходног теоријског знања из педагошких и психолошких дисциплина, препознају и уоче битне промене у понашању деце и на основу њих реализују своје васпитне поступке
- Да се студенти науче да примењују оне методе рада које ће водити развијању логичког мишљења код детета и стваралачког односа детета према окоolini

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА СТУДЕНТЕ – ВАСПИТАЧЕ

- Да се студенти оспособе да средину у којој деца бораве структурирају тако да дете може да делује тиме што ће испитивати природу материјала и успостављати вишеструке врсте комуникације, да у свему томе учествује према својим жељама, могућностима и психофизичким потенцијалима
- Да се студенти заинтересују за конкретан истраживачки рад у области методике упознавања околине, како би се и по завршеном школовању бавили унапређивањем теоријског и практичног рада у овој области

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

- Развијање основних појмова о природном и друштвеном окружењу и повезивање тих појмова
- Развијање радозналости и интересовања за предмете и појаве у околини, као и развијање способности за активно упознавање окружења
- Развијање основних елемената логичког мишљења
- Развијање способности схватања елементарних просторних, временских и квантитативних односа у околини са циљем оспособљавања детета за сналажење у простору и времену

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

- Оспособљавање за самостално учење и проналажење информација из непосредног окружења са циљем стицања вештина и умећа неопходних за сналажење у непосредној околини
- Развијање способности запажања основних својстава објеката, појава, процеса у окружењу и уочавање њихове повезаности
- Подстицање и развијање истраживачких активности деце
- Подстицање уочавања узрочно-последичних веза, појава и процеса и слободног исказивања својих запажања

ЗАДАЦИ МЕТОДИКЕ УПОЗНАВАЊА ОКОЛИНЕ У ОДНОСУ НА ДЕЦУ ПРЕДШКОЛСКОГ УЗРАСТА

- Решавање једноставних проблем-ситуација кроз огледе, самостално и у тиму
- Развијање еколошке свести

ЛИТЕРАТУРА

- Радловић Чубрило, Д. (2019). *Методичке активности из упознавања околине*. Приручник за студенте основних студија високих струковних школа за образовање васпитача. Кикинда: ВШССОВ у Кикинди (стр.9-11).
- Булатовић, А. (2012). *Методика упознавања околине*. Практикум за студенте високих школа за образовање васпитача. Нови Сад: Знатижења, агенција за издавачку делатност. (стр. 9, 12 и 13)
- Цвјетићанин, С. (2013). *Методика упознавања околине 1*. Сомбор: Педагошки факултет у Сомбору. (стр. 11,12,15 и 16)
- Михајловић, Н. и Михајловић, Љ. (2011). *Методика упознавања околине*. Пирот: Графички студио ЦИЦЕРО. (стр.18-22)
- Иванковић, Б. (2006). *Методика упознавања околине са елементима основа природних наука*. Сремска Митровица. (стр.101-103)